Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CX. – Wydana i rozesłana dnia 5. sierpnia 1916.

Treść: Ng 244. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze żniwa w roku 1916.

244.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. sierpnia 1916,

w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze żniwa w roku 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Zgłoszenie zapotrzebowania.

8 1

Gminy, których zapotrzebowanie ziemniaków na pożywienie dla ludzi nie jest pokryte ilością, zebraną na obszarze gminnym, mają zgłosić u politycznej władzy powiatowej to niepokryte zapotrzebowanie w następujących terminach:

- a) najdalej w dniu 25. sierpnia 1916 zapotrzebowanie aż do 1. kwietnia 1917 i osobno przypuszczalną wysokość zapotrzebowania, oznaczonego pod b);
- b) najdalej w dniu 15. stycznia 1917 dalsze zapotrzebowanie od dnia 1. kwietnia 1917.

Gminy z własnym statutem mają te zgloszenia przedłożyć w takich samych terminach bezpośrednio politycznej władzy krajowej.

Władza polityczna ma zbadać zgłoszenia zapotrzebowania i w razie potrzeby sprostować je zawiadamiając o tem równocześnie odnośne gminy.

8 2.

Przy zgłaszaniu zapotrzebowania nie potrzeba uwzględniać zapotrzebowania istniejących w gminie przedsiębiorstw przerabiających ziemniaki.

Za podstawę zgłoszenia zapotrzebowania należy przyjąć z reguły zeszloroczne zapotrzebowanie w takim samym czasokresie.

Jeśli w poszczególnych przypadkach musiało się przyjąć inną podstawę obliczenia, należy to w zgłoszeniu uzasadnić.

W pierwszem zgłoszeniu zapotrzebowania należy podać ilość mieszkańców, oraz w przybliżeniu tę ilość ziemniaków, jaką zbierze się przypuszczalnie na obszarze gminnym, a jeśli ziemniaki użyte być mają także na karmę, ilość i rodzaj odnośnych zwierząt.

§ 3.

Wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe, produkujące suche wyroby ziemniaczane jakoteż wszelkiego rodzaju krochmal i wyroby krochmalowe z ziemniaków, mają swoje roczne zapotrzebowanie ziemniaków zgłosić najdalej w dniu 25. sierpnia 1916 u politycznej władzy powiatowej i podać przytem,

a) z których obszarów produkcyjnych pokrywały dotychczas swoje zapotrzebowanie;

- latach pokojowych, w razie krótszego istnienia w ostatnim roku pokojowym lub w razie rozpoczecia ruchu w ciągu wojny w ostatnim roku obrotowym;
- c) produktywność przedsiębiorstwa.

Stwierdzenie wyniku zbiorów i zapotrzebowania osób, zaopatrujących się z własnych zapasów.

8 4.

Każdy, kto zebrał w swem przedsiebiorstwie do dnia 15. października 1916 sadzone w polu ziemniaki, ma obowiązek przedłożyć gminie w ciagu ośmiu dni po zbiorze doniesienie, zawierające następujące daty:

1. powierzchnie uprawna;

- 2. ilość zebranych ziemniaków w cetnarach metrycznych oraz sposób i miejsce przechowania;
- 3. ilość osób, żywionych w własnem gospodarstwie:
- 4. ilość i gatunek zwierząt, karmionych ziemniakami;
- 5. zapotrzebowanie ziemniaków do jedzenia
- i na karme aż do następnego żniwa; 6. ilość ziemniaków, potrzebną do sadzenia;
- 7. zapotrzebowanie należących do jego rolnego gospodarstwa gorzelni i należących doń zakładów, produkujących suche wyroby ziemniaczane, krochmal i wyroby krochmalowe wszelkiego rodzaju. Przy przedsiębiorstwach udziałowych wspomnianego rodzaju każdy członek stowarzyszenia ma podać te ilość, jaka ma dostarczyć dla przedsiębiorstwa udziałowego.

§ 5.

Każdy, kto zebrał sadzone w polu ziemniaki po dniu 15. października 1916, ma przedłożyć gminie żądane w § 4. doniesienie zaraz po zebraniu plonu.

§ 6.

Gmina ma zbadać, czy doniesienia są prawdziwe i przedłożyć je przełożonej władzy politycznej, a mianowicie doniesienia zebrane według § 4. w dniu 30. października 1916, zas doniesienia, dostarczone po myśli § 5., bezzwłocznie po ich nadejściu.

§ 7.

Przedsiębiorcy gorzelni rolniczych i tych przedsiębiorstw rolniczych, które produkują suche wyroby ziemniaczane, krochmal i wyroby krochmalowe wszelkiego rodzaju z ziemniaków, mają naj- czoną ilość, jakiej mają dostarczyć; gmina

b) jakie ilości przerobiły w ostatnich trzech dalej w dniu 25. sierpnia 1916 zgłosić swoje zapotrzebowanie ziemniaków u politycznej władzy powiatowej i podać przytem

- a) ilość, jaka przerobiły w ostatnich trzech latach pokojowych, w razie krótszego istnienia w ostatnim roku pokojowym lub w razie rozpoczęcia ruchu w ciągu wojny w ostatnim roku obrotowym;
- b) produktywność przedsiębiorstwa.

Doniesienie to nie dotyka obowiązku do przedłożenia gminie zgłoszenia, przewidzjanego w § 4., punkt 7.

Minister spraw wewnętrznych postanawia w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, jakie ilości maksymalne mogą być przerobione przez wspomniane wyżej przedsiębiorstwa w kampanii 1916/17.

Przedsiębiorstwom tym zabrania się z wymienionym poniżej wyjątkiem przerabiać ziemniaki. nie zebrane w gospodarstwie połączonem z temi przedsiębiorstwami ani w gospodarstwach członków stowarzyszenia.

W przedsiębiorstwach wspomnianego wyżej rodzaju można w granicach ustanowionej ilości maksymalnej użyć ziemniaki nie nadające się do konsumcyi także wówczas, jeżeli one nie pochodzą z połączonego z temi przedsiębiorstwami gospodarstwa ani też z gospodarstw członków stowarzyszenia.

W przypadku tym winny przedsiebiorstwa powyższe zgłosić ilość, cenę i źródło nabycia takich ziemniaków u politycznej władzy powiatowej i właściwej filii Wojennego zakładu obrotu zbożem; w gorzelniach rolniczych maja nadto organa skarbowe stwierdzić wprzód stan tych zienmiaków.

Pokrycie zapotrzebowania.

Pokrycie zapotrzebowania ziemniaków przeprowadza się stosownie do planu, ułożonego przez Ministra spraw wewnętrznych. Potrzebne według tego planu ilości ziemniaków w poszczególnych obszarach administracyjnych rozdzielą polityczne władze krajowe na poszczególne powiaty polityczne.

Polityczna władza powiatowa rozdzieli według bliższych wskazówek politycznej władzy krajowej potrzebne ilości na posiadaczy ziemniaków i zażąda je od nich. Posiadaczom ziemniaków pozostawi się przytem taką ilość, jaka jest im potrzebna na cele przytoczone w § 4., punkt 5. do 7.

Polityczna władza powiatowa może także przepisać dla wszystkich posiadaczy ziemniaków w pewnej gminie lub miejscowości pewną oznaprzeprowadzi wówczas rozdział tej ilości ziemniaków na poszczególnych posiadaczy i ogłosi plan rozdziału w sposób w tem miejscu używany.

Ta ilość ziemniaków, jaka zostanie zażądana orzeczeniem rekwizycyjnem politycznej władzy powiatowej lub gminnym planem rozdziału, jest od dnia doręczenia orzeczenia, względnie od dnia obwieszczenia planu rozdziału zamknięta. Zamknięcie ma ten skutek, że zażądanych ilości nie wolno używać do przeróbki, zużywać, przeznaczać na karmę, ani dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, o ile w rozporządzeniu niniejszem nie wydano odmiennego zarządzenia.

§ 9.

Zamknięte ilości należy sprzedać Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

Wojenny zakład obrotu zbożem ma obowiązek zakupić zamknięte ilości najdalej do dnia 31. maja 1917.

§ 10.

Wojenny zakład obrotu zbożem będzie stosownie do wskazówek udzielonych mu przez Ministra spraw wewnętrznych odwoływał potrzebne każdocześnie ilości zamkniętego towaru od posiadacza ziemniaków albo, jeśli rekwizycya odbyła się gminami, od odnośnej gminy.

Posiadacz zapasów winien zamkniętą a przez Wojenny zakład obrotu zbożem odwołaną ilość ziemniaków przywieść do najbliższej stacyi kolejowej lub okrętowej, względnie do miejsca przeznaczenia i oddać je tam pełnomocnikowi Wojennego zakładu obrotu zbożem. Winien ou przytem dostawić towar zdrowy i czysty, a o ile chodzi o ziemniaki na konsumcyę, wybierany.

§ 11.

Jeśli posiadacz ziemniaków nie spełni obowiązku dostawy, nałożonego nań orzeczeniem rekwizycyjnem władzy politycznej, względnie planem rozdziału gminy oraz zarządzeniem odwołującem Wojennego zakładu obrotu zbożem, natenczas władza polityczna poleci te ilości ziemniaków na koszt posiadacza jemu odebrać, przebrać i zawieść do najbliższej stacyi kolejowej lub okrętowej, względnie na miejsce przeznaczenia.

§ 12.

Wojenny zakład obrotu zbożem ma nabyte ziemniaki stosownie do wskazówek Ministra spraw wewnętrznych sprzedać wskazanym przez tegoż Ministra odbiorcom, po cenie przez tego ostatniego ustalonej.

§ 13.

Gminy mają objąć i rozdzielić w odpowiedni sposób te ilości ziemniaków, jakie na pokrycie ich zapotrzebowania będą im przydzielone przez władze polityczne.

Gminy mogą konsumentom wydawać ziemniaki we własnych sklepach.

Władze polityczne mogą wydać postanowienia co do rozdziału.

Polityczne władze powiatowe mogą w razie potrzeby zarekwirować odpowiednie grunta i ubikacye w celu złożenia (sposobem najmu) ziemniaków. Należy za to uiścić odpowiednią cenę, którą wyznaczy ostatecznie polityczna władza powiatowa.

Regulowanie konsumcyi i innego użycia.

§ 14.

Minister spraw wewnętrznych i za jego upoważnieniem polityczne władze krajowe mogą w ogólności albo dla pewnych oznaczonych obszarów uregulować konsumcyę ziemniaków, jakoteż zlecać poszczególnym gminom przeprowadzanie takiego uregulowania na swym obszarze.

§ 15.

Minister spraw wewnętrznych może przepisać w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, w jakim zakresie wolno używać ziemniaków na karmę dla bydła.

§ 16.

Użycie ziemniaków do wyrobu spirytusu w gorzelniach przemysłowych (nie rolniczych) jest zabronione.

\$ 17.

Użycie ziemniaków w przedsiębiorstwach przemysłowych, produkujących suche wyroby ziemniaczane jakoteż krochmal i wyroby krochmalowe wszelkiego rodzaju z ziemniaków, dozwolone jest tylko w granicach tych ilości maksymalnych, jakie ustali Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Przerabianie w tych przedsiębiorstwach innych ziemniaków aniżeli nabytych od Wojennego zakładu obrotu zbożem lub za jego zezwoleniem jest zabronione; wyjątek stanowią ziemniaki własnego zbioru.

§ 18.

Kto posadził ziemniaki w roku 1916, ma obowiązek zawczasu je zebrać albo donieść gminie o ewentualnych przeszkodach tak wcześnie, aby gmina mogła zawczasu zarządzić przeprowadzenie zbioru. Zbiór odbywa się w takim razie na koszt posiadacza.

§ 19.

Każdy posiadacz ziemniaków ma obowiązek obchodzić się z zapasami ziemniaków starannie i przechowywać je w sposób fachowy.

Obrót.

§ 20.

Przesyłki ziemniaków w ilościach ponad 100 kg wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe według przepisanego w dodatku formularza.

Do wystawiania poświadczeń przewozowych mają prawo polityczna władza powiatowa i Wojenny zakład obrotu zbożem. Bliższe postanowienia o postępowaniu, jakiego należy przytem przestrzegać, wyda polityczna władza krajowa.

Dla przesyłek zarządu wojskowego nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 21.

Ziemniaki, które zostaną wprowadzone do Austryi przy użyciu publicznych przedsiębiorstw transportowych, należy zgłosić do Wojennego zakładu obrotu zbożem. O ile one pochodzą z zagranicy cłowej, należy je na żądanie sprzedać Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

Publiczne przedsiębiorstwa transportowe mają obowiązek doniesienia Wojennemu zakładowi obrotu zbożem za pośrednictwem stacyi przeznaczenia o każdej przesyłce ziemniaków nadanej w jakiejś miejscowości poza granicami Austryi i ważącej ponad 100 kg równocześnie z przepisanem zawiadomieniem adresata, podając stacyę nadawczą adresata i wagę przesyłki.

Ceny maksymalne.

\$ 22.

Ceny maksymalne ustanowi Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami osobnem rozporządzeniem.

Postanowienia wyjątkowe.

§ -23.

Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych wyda w razie potrzeby osobne postanowienia co do obrotu ziemniakami do sadzenia i co do cen za nie.

Taksamo zastrzegą się Ministrowi spraw wewnętrznych wydanie osobnych postanowień dla pewnych części obszarów wojennych.

Współdziałanie gmin.

\$ 24.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia.

Postanowienia karne.

§ 25.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i przepisów wydanych na jego podstawie, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnieniu zobowiązań, tem rozporządzeniem nałożonych, o ile czyny te nie podlegają surowszej karze, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia dopuści się przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi $\S$ 133. b, ustęp 1., lit. α , ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

Chwila wejścia w życie.

\$ 26.

Postanowienia §§ 1., 2., 3., 7. i 24. niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie w dniu ogłoszenia, reszta postanowień w dniu 1. września 1916.

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 26. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 46, w sprawie ograniczenia używania ziemniaków do wyrobu wódki, i z dnia 22. września 1915, Dz. u. p. Nr. 276, dotyczące ustanowienia maksymalnych cen za ziemniaki, uchyla się z dniem 1. września 1916.

Hohenlohe wir. Zenker wir. Forster wir.
Leth wir.

Spitzmüller wir.

Poświadczenie przewozowe.

(Imię i nazwisko nadawcy)	w (miejscowość)
jest uprawniony do przewiezienia kilog	ramów (rodzaj towaru)
w czasie od	do
z (nazwa stacyi wysyłkowej)	
do (nazwa stacyi przeznaczenia)	
(koleją lub okrętem parowym)	
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)	
Pieczęć urzę dowa.	Mieisce i dzień wystawienia.
	V
14 - 5 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1	Podpis.

Poswiadczenie to należy doszyć trwale do dokumentu przewozowego. Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym. Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

